

Rekabet Kurumu Başkanlığından

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : D1/1/İ.A.Y.-99/7 (Devralma)
Karar Sayısı : 99-36/357-225
Karar Tarihi : 20.07.1999

10 A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. M. Tamer MÜFTÜOĞLU
Üyeler : Dr. Kemal EROL, Mehmet Zeki UZUN, İsmet CANTÜRK, Mustafa PARLAK, A.Ersan GÖKMEN, R.Müfit SONBAY, Murat GENCER

B- RAPORTÖRLER : İsmail Atalay Yolcu, Nazlı Aksoy

20 C- BİLDİRİMDE BULUNAN

: Du Pont Energy Company
Vekili Av. Metin Somay
Büyükdere Cad. No:118/10
Esentepe/İSTANBUL

D-TARAFLAR

: - Du Pont Energy Company
1007 Market Street Wilmington, DE 19898

- Conoco Inc.
600 North Dairy Ashford
Houston, Texas 77001-6651

30

- Tabaş Petrolcülük A.Ş.
Emirhan Cad. No:145 Atakule
Dikilitaş-Beşiktaş/İstanbul

E- DOSYA KONUSU: Du Pont Energy Company'nin Tabaş Petrolcülük A.Ş.'ndeki hisselerinin Conoco Inc. tarafından devralınmasına izin verilmesi talebi.

40 **F- DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 17.6.1999 tarih, 1897 sayı ve 30.6.1999 tarih, 2064 sayı ile giren bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca düzenlenen 15.7.1999 tarih ve D1/1/İ.A.Y.-99/7 sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu, 16.7.1999 tarih, REK.0.05.00.00/59 sayılı Başkanlık Önergesi ile 99-36 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

50 **G-RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ** : Du Pont Energy Company'nin (Du Pont) Tabaş Petrolcülük A.Ş.'ndeki hisselerinin Conoco Inc. tarafından devralınması

işleminde, Du Pont'un Conoco Inc.'nin kontrolünü elinde bulundurması sebebiyle, devralma işlemi sonucunda Tabaş Petrolcülük A.Ş.'nin yönetiminde kontrolün değişmediği, dolayısıyla yapılan bildirim 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ve 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında değerlendirilemeyeceği düşünülmektedir.

H- İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

60

1. Taraflar

-Du Pont Energy Company:

Kimyasal maddeler, polyester, polimer, sağlık, tarım ve gıda ürünleri sektöründe faaliyet göstermekte olan şirket, özellikle halı, kilim gibi büyük pazarlar için lif üretimi sektörlerinde dünyada lider durumdadır.

70

Du Pont'un, devir işleminden önce hisselerinin %28,94'üne sahip olduğu Tabaş Petrolcülük A.Ş. dışında, Türkiye'de petrol ve petrol ürünleri sektöründe herhangi bir faaliyeti bulunmamaktadır.

-Conoco Inc.:

Conoco Inc., petrol ürünleri sektörünün çeşitli aşamalarında ve enerji üretimi sektöründe Amerika, Avrupa, Afrika, Orta Doğu ve Asya Pasifik ülkelerinde faaliyet gösteren uluslararası bir enerji şirkettir. Pazarlama faaliyetleri, benzin, dizel yakıt ve motor yağlarının dağıtım ve satışına ilişkindir. Bu ürünler esas olarak Conoco ve Jet markası altında satılmaktadır.

-Tabaş Petrolcülük A.Ş.:

80

Merkezi İstanbul'da bulunan Tabaş Petrolcülük A.Ş. (Türkiye Akaryakıt Bayileri Anonim Şirketi) her türlü petrol ürünleri, madeni yağlar ve gresler ile petro-kimya ürünleri, boyalar ve kimyevi gübre ilaçlarının imali, alım satımı, ithali, ihracı ve dağıtımını faaliyetinde bulunmaktadır.

Şirketin devir sonrası ortaklık yapısı aşağıda sunulmuştur :

ORTAKLAR	PAYLARI (%)
Conoco	% 28,94
Aksoy	% 16,36
Baban	% 14,30
Tecmen	% 11,73
Selahattin Beyazıt	% 5,86
Diğer	% 22,81

90 2. İlgili Pazar

Ürün Pazarı:

100 Tabaş Petrolcülük A.Ş. petrol ve petrol ürünleri sektöründe dağıtım şirketi olarak faaliyet göstermektedir. Dağıtım firmaları beyaz ürün (benzin, motorin, gazyağı, jet A.1) ve siyah ürün (kalorifer yakıtı, fuel oil no:6) adı verilen akaryakıt ürünlerini rafineriden aldıkları şekilde, doğrudan bayilere dağıtmaktadırlar. Madeni yağlar konusunda ise firmalar hem üretim hem de dağıtım aşamasında faaliyet göstermektedirler. Dolayısıyla ilgili ürün pazarları akaryakıt ürünlerinin dağıtımını ve madeni yağların üretim ve dağıtımını pazarlarıdır.

Coğrafi Pazar:

Devralma işleminin konusu olan şirketin ve rakibi olan diğer dağıtım şirketlerinin tüm Türkiye'de faaliyet gösterdikleri dikkate alındığında ilgili coğrafi pazar Türkiye Cumhuriyeti sınırları olarak tesbit edilmiştir.

3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

110 Dosya mevcudu bilgi ve belgelerden; 1981 yılında Conoco Inc.'nin bütün hisselerinin Du Pont tarafından devralındığı, 1998 yılında ise şirketin hisselerinin %30'unun ABD'de halka arz edildiği, ancak halen Conoco Inc.'nin %69,5'inin, dolayısıyla kontrolünün E.I. Du Pont de Nemours and Company ünvanlı ana şirkete bağlı olan Du Pont'un elinde bulunduğu anlaşılmıştır.

Ayrıca Du Pont'un, dünya çapında petrol ve gaz faaliyetlerini Conoco Inc.'e, Conoco Inc.'nin de petrol ve gaz dışındaki tüm işlerini Du Pont'a devretmesi yönünde anlaştıkları ve söz konusu devralma işleminin de aynı ekonomik birliğe bağlı olan şirketler arasındaki yeniden yapılanma süreci kapsamında gerçekleştirilen bir iş bölümünden ibaret olduğu tesbit edilmiştir.

120 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinin (b) bendinde "Herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün malvarlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması veya kontrol etmesi" birleşme veya devralma sayılan haller olarak öngörülmüştür.

130 Ancak bir devralma ya da birleşme işlemi; *teşebbüsler arasında* gerçekleştirildiği takdirde, 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında incelenebilir. Teşebbüs kavramı ise, 4054 sayılı Kanun'un 3. maddesinde, "*piyasada mal veya hizmet üreten, pazarlayan, satan gerçek ve tüzel kişilerle bağımsız karar verebilen ve ekonomik bakımdan bir bütün teşkil eden birimler*" şeklinde tanımlanmıştır. Bir başka deyişle anılan hükümden, ekonomik faaliyetleri sırasında piyasada bağımsız karar veremeyen gerçek ve tüzel kişilerin, birbirinden ayrı hukuki kişilikleri olsa dahi, pay sahipliği ve karar alma süreçlerini etkileyebilme gücü bakımından kontrolü altında buldukları, gerçek veya tüzel kişilerle birlikte ekonomik bir bütün oluşturdıkları ve tek bir teşebbüs sayılmaları gerektiği anlaşılmalıdır.

140 Bu çerçevede, bildirim konusu devralma işleminde tarafların aynı ekonomik bütünlük içerisinde bulunmaları, dolayısıyla tek bir teşebbüs olarak kabul edilmeleri ve Tabaş Petrolcülük A.Ş.'nin yönetiminde kontrolün el değiştirmeyecek olması nedeniyle, söz konusu işlemin, 1997/1 sayılı Tebliğ'in anılan maddesi kapsamında bir devralma işlemi olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

I- SONUÇ

150 Du Pont Energy Company'nin Tabaş Petrolcülük A.Ş.'ndeki hisselerinin Conoco Inc'e devredilmesi işleminde; tarafların aynı ekonomik bütünlük içerisinde bulunmaları, dolayısıyla 4054 sayılı Kanun'un 3. maddesi anlamında tek bir teşebbüs olarak kabul edilmeleri nedeniyle, bildirim konusu işlemin, 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in 2. maddesi kapsamında bir devralma işlemi olmadığına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.